

Jonas Vehmonen

Kommunstyrelsen

Tillstyrkande av utökad låneram för kommunalförbundet Norrvatten

Ärende

Danderyds kommun ingår som en av 14 medlemskommuner i kommunalförbundet Norrvatten. Ändamålet med verksamheten är att förse förbundsmedlemmarna med dricksvatten.

Kommunalförbundet Norrvatten har i skrivelse, daterad 2021-03-12, föreslagit medlemskommunerna att medge en ökning av nuvarande låneram med 800 miljoner kronor, från 1 300 miljoner kronor till 2 100 miljoner kronor.

Orsaken till ansökan om utökad låneram är det stora behovet av investeringar kommande år. Norrvatten är i ett skede med behov av att investera i verksamheten för att rusta upp och bygga ut vattenverk och ledningsnät. Därtill ställs nya krav på säkerhetsskydd och dricksvattenkvalitet. Regionens snabba expansion och utbyggnad i infrastruktur leder till att Norrvatten måste utöka kapaciteten och anpassa investeringarna till medlemskommunernas befolkningsökning och tillväxt.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att medge kommunalförbundet Norrvattens ansökan om utökad låneram med 800 miljoner kronor till 2 100 miljoner kronor.

Bakgrund

Danderyds kommun ingår som en av 14 medlemskommuner i kommunalförbundet Norrvatten. Ändamålet med verksamheten är att förse förbundsmedlemmarna med dricksvatten. Medlemskommuner i förbundet äger andel i förbundets tillgångar efter levererad vattenmängd sedan inträdet i förbundet. Förbundsmedlem ansvarar för förbundets skulder och andra förbindelser utifrån sin andel. Danderyds kommuns andel i förbundet uppgick till 8,02 procent år 2020.

Jonas Vehmonen

Under periodens 2021–2030 beräknas Norrvattens låneskuld behöva öka från dagens 1 300 miljoner kronor till cirka 3 000 miljoner kronor för att finansiera Norrvattens behov av investeringar. Investeringarna fördelar sig med 1 400 miljoner kronor i Görvälnverket och ledningsinvesteringar om cirka 1 400 miljoner kronor. Det finns dock en osäkerhet i investeringsnivån i Görvälnverket eftersom den befinner sig i ett tidigt skede. Av den anledningen föreslås att låneramen sker i två steg. En första justering föreslås göras vid kommande årsskifte 2021/2022, med 800 miljoner kronor till 2 100 miljoner kronor. En andra justering föreslås ske när det finns ett säkrare underlag för att bedöma den slutgiltiga investeringen i Görvälnverket. Beslut om utökad låneram behöver vara klart halvårsskiftet 2023, då en ytterligare höjning av låneramen med preliminärt 900 miljoner kronor bedöms behöva göras.

I september 2020 (§ 52) fattade Norrvattens förbundsstyrelse inriktningsbeslut för utbyggnaden av Norrvattens framtida vattenproduktion. Inriktningsbeslutet innebär en etappvis utbyggnad av ett nytt kompletterande vattenverk med en tidigt bedömd investeringsram om 1800–2 400 miljoner kronor. För att kunna genomföra utbyggnaden av dricksvattenproduktionen behöver Norrvattens låneram i ett första steg utökas från dagens 1 300 miljoner kronor till 2 100 miljoner kronor.

I Norrvattens förbundsordning stadgas att samtliga medlemskommuner ska ge sitt godkännande för att förändra förbundets låneram. I dag uppgår Norrvattens låneram till 1 300 miljoner kronor och förbundets låneskuld låg vid årsskiftet 2020/2021 på 1 025 miljoner kronor. Vid årsskiftet 2021/2022 kommer låneskulden uppgå till cirka 1 300 miljoner kronor, vilket innebär att låneramen behöver justeras under 2021. Justeringen behövs för att kunna fortsätta investera i utökad kapacitet i Görvälnverket och i huvudledningarna fram till medlemskommunerna samt förbättrad rening för att leva upp till den nivå på smittskydd som anges i livsmedelsverkets vägledning. En trygg dricksvattensproduktion av hälsosamt dricksvatten är en förutsättning för Norrvattens medlemskommuners tillväxt. Norrvatten behöver kunna producera mer vatten för att möta befolkningstillväxten i medlemskommunerna. Det är också nödvändigt att förbättra reningen för att säkerställa vattenkvaliteten även framöver.

Kommunalförbundet Norrvatten har i skrivelse, daterad 2021-03-12, föreslagit medlemskommunerna att medge en ökning av nuvarande låneram med 800 miljoner kronor, från 1 300 miljoner kronor till 2 100 miljoner kronor.

Kommunledningskontorets utredning och yttrande

Med anledning av det framtida behovet av ökad produktionskapacitet har Norrvatten sedan 2017 arbetat tillsammans med externa specialister, universitet, högskolor och branschorganisationer för att hitta en optimal

Jonas Vehmonen

lösning för Norrvattens framtida vattenproduktion. Med de underlag som förbundet tillhandahållit kommunledningskontoret och den externa granskningen av investeringsplanerna, de ekonomiska konsekvenserna, prognosticerat dricksvattenbehov och teknikval av för ett nytt och kompletterande vattenverk, gör kommunledningskontoret samma bedömning som den externa granskningen att förslaget till investeringsplan och ekonomisk analys är väl avvägd och motiverad, Kommunledningskontoret bedömer det därför befogat att låneramen ökas med 800 miljoner kronor till 2 100 miljoner kronor i enlighet med förbundsstyrelsens beslut.

Norrvatten hade vid årsskiftet 2021/2022 räntebärande skulder om 1 025 miljoner kronor, vilket innebär att för Danderyds kommun med ett andelstal om 8,02 procent har ansvar för skulder motsvarande cirka 84 miljoner kronor. Med nuvarande låneram om 1 300 mnkr uppgår Danderyds kommuns ansvar till maximalt 106,6 miljoner kronor. Vid en höjning av låneramen till 2 100 miljoner kronor uppgår Danderyds kommuns ansvar till maximalt 172,2 miljoner kronor givet ett oförändrat andelstal.

Norrvattens verksamhet finansieras till största delen av vattenavgifter från medlemskommunerna. Fastighetsägare debiteras för förbrukat dricksvatten som del av VA-taxan. Med anledning av investeringarna kommer VA-taxan behöva höjas framöver när investeringarna aktiveras. Norrvatten gör uppskattningen att VA-taxan i snitt behöver höjas med cirka 4 procent per år för att resultatet 2029/2030 ska vara i balans. Hur taxehöjningen ska hanteras behöver medlemskommunerna diskutera kommande år, bland annat med hänsyn till gällande VA-lagstiftning som anger att VA-taxan ska uppgå till självkostnadspris.

Idag finansieras Norrvattens upplåning helt genom lån på finansmarknaden. Räntekostnaden kan sänkas på två sätt. Om upplåningen skulle ske genom Kommuninvest, istället för på finansmarknaden, skulle räntan kunna sänkas med 0,3–0,4 procentenheter, vilket på sikt skulle sänka räntekostnaderna med cirka 10 miljoner kronor per år. Det skulle också minska Norrvattens finansieringsrisk. En förutsättning för att Norrvatten ska få tillgång till Kommuninvests upplåning är dock att alla Norrvattens medlemskommuner är medlemmar i Kommuninvest. Ett annat alternativ till att finansiera sig genom Kommuninvest är att medlemskommunerna tillskjuter ett ägartillskott. Norrvatten menar att den fortsatta finansieringen får diskuteras mellan Norrvattens medlemskommuner.

Jonas Vehmonen

Johan Lindberg
Kommundirektör

Björn Wallgren
Ekonomichef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Tillstyrkande av utökad låneram för kommunalförbundet Norrvatten
2. Hemställan om utökad låneram för kommunalförbundet Norrvatten inklusive bilagor

Expedieras
Kommunalförbundet Norrvatten